

WERKPROGRAMMA 2005

CAW/2004-196

1. Inleiding

De Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving (verder: de Commissie) heeft – onder voorbehoud van verlenging van de adviestermin – het voorliggende werkprogramma 2005 aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangeboden. Het werkprogramma is tot stand gekomen in overleg met medewerkers van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (verder: V&W). De Staatssecretaris van V&W heeft het werkprogramma schriftelijk vastgesteld.

De instellingstermin van de Commissie verloopt op 31 december 2004. De Staatssecretaris van V&W heeft in overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken besloten om de Commissie tijdelijk te verlengen voor de periode van twee jaar. Deze periode is gekozen om de besluitvorming omtrent de versoepeling en verbetering van het rijksbrede adviesstelsel in het kader van het Kabinetsprogramma 'Andere overheid' te overbruggen. Na deze twee jaar dient opnieuw bekeken te worden of de CAW verlengd kan worden en hoe de Commissie op dat moment in het adviesstelsel past. Verlenging van de instellingstermin dient te geschieden bij wet. Het wetsvoorstel is in augustus 2004 bij de Tweede Kamer ingediend (TK 2003-2004, 29720, nr. 1,2 en 3).

Indien de instellingstermin van de Commissie wordt verlengd, stellen de bewindspersonen van V&W voorliggend werkprogramma voor 2005 vast.¹ Het werkprogramma wordt overigens niet 'in beton gegoten'; de bewindslieden van V&W en/of het parlement kunnen de Commissie tussentijds om advies vragen over een niet in dit werkprogramma voorzien onderwerp. Het is ook mogelijk dat de Commissie uit eigen beweging advies uitbrengt over een ander (actueel) onderwerp. Tevens is de werkwijze van de Commissie flexibel: zij brengt niet alleen schriftelijke adviesrapporten en briefadviezen uit, maar is ook beschikbaar voor klankbordgesprekken.

Onderstaand zijn allereerst adviesonderwerpen genoemd waaraan de Commissie – bij verlenging van de instellingstermin – in 2005 prioriteit zal geven. Daarna worden

¹ Volgens art. 26 Kaderwet Adviescolleges dient de Commissie jaarlijks vóór 1 september een ontwerp voor een werkprogramma aan de Minister van Verkeer en Waterstaat te zenden. De Minister stelt dit werkprogramma vervolgens vast en stuurt het aan de beide kamers der Staten-Generaal. Aangezien de Commissie zich echter in overwegende mate bezig houdt met de 'natte' waterstaatswetgeving en de Staatssecretaris van V&W verantwoordelijk is voor het beleidsterrein water, is zij het die het werkprogramma van de Commissie ontvangt, vaststelt en toezendt aan het parlement.

enkele onderwerpen beschreven waarbij het van de concrete omstandigheden afhangt of de Commissie hierover zal adviseren. Bij elk adviesonderwerp staat kort aangegeven: de aanleiding voor het advies, zo mogelijk een voorlopige vraagstelling, bij wie het initiatief ligt, in welke vorm geadviseerd gaat worden en een indicatie van de tijdsplanning. Tenslotte volgt een overzicht van lopende adviezen, reeds uitgebrachte adviezen en de samenstelling van de Commissie.

2. Prioritaire adviesonderwerpen 2005

Integratie van waterwetgeving

- Aanleiding: de Commissie heeft in 2002 een advies uitgebracht over de integratie van waterwetgeving. De Staatssecretaris heeft een integrale waterwet inmiddels hoog op de agenda staan voor deze Kabinetsperiode. In het voorbereidingstraject heeft de Commissie reeds enkele malen als klankbord opgetreden. Zij blijft beschikbaar om mee te denken over inhoudelijke keuzes die gemaakt zullen worden. Tevens kan het concept-wetsvoorstel voor advisering aan de Commissie voorgelegd worden.
- Vraagstelling: afhankelijk van voortgang wetgevingstraject en adviesbehoefte van V&W.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: klankbordgesprekken (evt. in later stadium adviesrapport).
- Planning: doorlopend.

Financiering en bestuursamenstelling waterschappen

- Aanleiding: dit voor de waterstaatswereld zeer belangrijke onderwerp stond eerder al op de werkprogramma's 2002, 2003 en 2004. In februari 2004 verscheen het Kabinetsstandpunt over de bekostiging en bestuursamenstelling van het regionale waterbeheer. Eind juni 2004 hebben de vaste Tweede Kamercommissies voor V&W en voor VROM overleg gevoerd met beide Staatssecretarissen van V&W en VROM over dit Kabinetsstandpunt. In september 2004 heeft een eerste klankbordgesprek met de Commissie plaatsgevonden over enkele uitwerkingsvragen. Begin 2005 lijkt een geschikt moment voor een tweede klankbordgesprek over met name bestuurlijk-juridische aspecten. Afhankelijk daarvan zal de Staatssecretaris bezien of zij vervolgens het initiatief zal nemen om de Commissie te activeren met een adviesaanvraag. Gezien het belang van dit onderwerp voor de waterstaatswereld behoudt de Commissie zich tevens het recht voor om zonodig uit eigen beweging te adviseren.
- Vraagstelling: t.z.t. nader in te vullen.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W of Commissie van Advies.
- Vorm: klankbordgesprek (evt. gevolgd door adviesrapport).
- Planning: begin 2005.

Juridische titel inundatie bergingsgebieden

- Aanleiding: Uitgangspunt bij het aanwijzen van bergingsgebieden is het rechtmatige karakter van een inundatie. Indien wordt overgegaan tot het aanwijzen van bergingsgebieden dient de waterbeheerder niet alleen op een adequate wijze te voorzien in een schadevergoedingsregeling, ook is een juridisch geldige titel voor dergelijk overheidshandelen nodig.
- Vraagstelling: is een aparte titel nodig om de betreffende gronden daadwerkelijk onder water te zetten of zijn de wettelijk vastgelegde taak van de waterbeheerder, de aanduiding van het gebied in een waterbeheersplan, het aanwijzen als waterstaatswerk en/of het opnemen in een legger hiervoor voldoende? Vervolg vraag indien een aparte titel nodig is: kan deze worden gevonden in een privaatrechtelijke overeenkomst, in erfdiensbaarheid, in aankoop en daarop volgende verpachting, dan wel, indien de betrokkenen niet tot het sluiten van een overeenkomst kunnen komen, in onteigening?
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.
- Vorm: briefadvies
- Planning: eerste helft 2005

Heroverweging Wegenwet

- Aanleiding: in het kader van de V&W-wetgevingsoperatie Beter Geregeld die strekt tot stroomlijning, vereenvoudiging en modernisering van de wetgeving wordt bezien of de Wegenwet (1930) integraal kan worden ingetrokken. Vele bepalingen zijn namelijk verouderd. Deel van de heroverweging zal zijn beantwoording van de vraag of het tegen de achtergrond van de sturingsvisie van Beter Geregeld nodig is elders in de wetgeving voorzieningen op te nemen omtrent de openbaarheid, het beheer en de toegankelijkheid van wegen. Daarbij zal tevens aandacht aan het overgangsrecht moeten worden besteed.
- Vraagstelling: Indien wordt besloten tot intrekking van de Wegenwet, welke wettelijke voorzieningen dienen dan te worden getroffen ten einde te waarborgen dat het goede van de in de Wegenwet geregelde materie niet verloren gaat? Voorts is van belang te bezien of het nodig is actuele behoeften in de afgeslankte wetgeving op te nemen.
- Initiatief: Minister van V&W.
- Vorm: rapport, vergezeld van voorontwerp van wet.
- Planning: eerste helft 2006.

3. Mogelijke adviesonderwerpen 2005

Waterstaatsrechtelijke aanpassingswetgeving nieuwe Wro

- Aanleiding: wanneer de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is aangenomen door het parlement, zullen diverse waterstaatsrechtelijke en andere wetten aangepast

moeten worden. Het is wenselijk dat de Commissie t.z.t. over deze aanpassingswetgeving adviseert.

- Initiatief: Minister en/of Staatssecretaris van V&W.

Uitwerking implementatiewet KRW

- Aanleiding: de Staatssecretaris van V&W heeft in april 2004 een ambitienotitie over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water aan de Tweede Kamer gestuurd. De voormalige Staatscommissie heeft reeds in een vroegtijdig stadium geadviseerd over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water. Ter uitwerking van de implementatiewetgeving zijn echter diverse onderwerpen denkbaar waarover de Commissie nader zou kunnen adviseren; bijvoorbeeld waterbodembeheer, de doorwerking naar lagere regelgeving, etc.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.

Toezichtmechanisme in het waterbeheer

- Aanleiding: zowel bij de totstandkoming van de Integrale Waterwet als in het kader van de uitwerking van het Kabinetsstandpunt over de organisatie en financiering van het waterbeheer speelt de volgende vraag:
- Vraagstelling: volstaat de huidige verankering van het toezicht in de waterstaatswetgeving of vragen de ontwikkelingen in het waterbeheer om een ander toezichtmechanisme?
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.

Wijziging Ontgrondingenwet

- Aanleiding: de Staatssecretaris heeft in mei 2003 de Tweede Kamer geïnformeerd over haar voornemen om de regierol voor de bouwgrondstoffenvoorziening door Verkeer en Waterstaat af te bouwen. In dit kader is onderzoek gedaan naar het nut en de noodzaak van de Ontgrondingenwet. De Commissie heeft reeds geadviseerd over het wetgevingsrapport betreffende nut en noodzaak van de Ontgrondingenwet. Zij kan zich vinden in de uiteenzettingen en conclusies uit dit rapport, maar heeft daarbij aangegeven graag nader te willen adviseren over het ontwerp-wetsvoorstel tot wijziging van de Ontgrondingenwet.
- Initiatief: Staatssecretaris van V&W.

4. Lopende adviesonderwerpen 2004

Herziening belemmeringenwetgeving

- Aanleiding: dit onderwerp stond reeds op het werkprogramma 2003. De Belemmeringenwet Privaatrecht en de Belemmeringenwet Verordeningen zijn verouderd en behoeven aanpassing aan het algemeen bestuursrecht en de huidige tendens tot snellere besluitvormingsprocedures. Afstemming is daarbij nodig op onder meer de Ontheffingswet en de Algemene wet bestuursrecht.

- Vraagstelling: de Commissie is verzocht om een reactie te geven op het voorontwerp van de Wet opheffing juridische belemmeringen.
- Initiatief: Minister van V&W.
- Vorm: briefadvies.
- Planning: vóór 1 december 2004.

Relatie tussen internationale verdragen en Europese Kaderrichtlijn Water:

- Aanleiding: over de relatie tussen internationale verdragen die gesloten zijn tussen de lidstaten van de Europese Unie, eventueel met derde staten en al dan niet met de Europese Gemeenschap als partij bij het verdrag, en het Europees recht bestaat onduidelijkheid. Deze vragen doen zich voor ten aanzien van verdragen over internationale rivieren zoals bijvoorbeeld het Rijn verdrag en de Europese Kaderrichtlijn Water, maar ook tussen het OSPAR verdrag en het Europees recht. De onduidelijkheid die thans over deze relatie bestaat, leidt regelmatig tot wrijving in het internationale overleg en tot vertraging in de besluitvorming.
- Vraagstelling: welke rol kunnen deze verdragen vervullen ter implementatie van het Europees recht enerzijds en welke rol kan en zou het Europees recht moeten vervullen ter implementatie van de verdragen anderzijds?
- Initiatief: Commissie van Advies.
- Vorm: adviesrapport.
- Planning: december 2004.

5. Uitgebrachte adviezen 2002-2004

1. Adviesrapport inzake de Fundamentele Herziening van de Wet op de Ruimtelijke Ordening	Maart 2002
2. Adviesrapport “Die op water is, moet varen...; Naar integratie van waterwetgeving”	Mei 2002
3. Briefadvies Wijziging ontgrondingenwet	Juni 2002
4. Adviesrapport “Veilig keren, ruim bergen; Herziening Wet op de waterkering”	Juli 2002
5. Adviesrapport “Waarborgen voor een samenhangend beleid voor de Noordzee”	April 2003
6. Briefadvies Evaluatie Tracéwet in relatie tot schadevergoeding en nadeelcompensatie	April 2003
7. Briefadvies Bespoediging van infrastructuurprocedures vanuit wetgevingsperspectief	Juli 2004
8. Adviesrapport “Zicht op grondwater; Een juridisch perspectief op grondwaterbeheer in bebouwd gebied”	Aug. 2004
9. Briefadvies Nut en noodzaak Ontgrondingenwet	Aug. 2004

10. Adviesrapport “De kost gaat voor de baat uit; Juridische instrumenten om ruimte te reserveren voor waterstaatsdoeleinden”

Nov. 2004

Tevens heeft de Commissie diverse klankbordgesprekken gevoerd met medewerkers van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

6. Samenstelling Commissie

Prof. mr. A. (Alfred) van Hall - voorzitter
Mr. dr. J.T. (Koos) van den Berg
Prof. mr. P.J.J. (Peter) van Buuren
Prof. dr. E. (Ellen) Hey
Prof. mr. drs. (Bruno) B.P.M. van Ravels
Mr. dr. H.F.M.W. (Marleen) van Rijswick

Mr. drs. A.M. (Annelieke) Laninga - secretaris
M.S. (Marije) Walenkamp - assistente

~~~~~